RAZSTAVNI PRODAJNI CENTER GORENJA

Trgovina, ki to ni

Ljudje veliko povpraŠujejo po pralnih strojih, a kupiti jih ne morejo, ker jih v trgovino dobijo le za vzorec / Pralni stroj tudi za 48.361 dinarjev

Poslovalnica Gorenja na Titovi 83, poleg blagovnice Astre, naj bi med drugim prodajala tudi pralne stroje, hladilnike, zamrzovalne skrinje, štedilnike itd. Pravim naj bi prodajala, ker jih v resnici dobijo le za vzorec in so v pol ure razgrabljeni... In tako je trgovina, ki to sicer ni, prazna, čeprav so v Gorenju obljubljali, da bo njihove bele tehnike dovolj, ko jo bodo podražili za 25 odstotkov. Pa se ni stanje prav nič spremenilo, čeprav smo iz Velenja izvedeli, da so skladišča polna...

Pa tudi cene se niso dvignile »samo« za 25 odstotkov, ampak več. Vzemimo za primer pralne stroje. Na trg so dali nov model – ki ima 20 programov in centrifugo z 800 obrati – ki stane 48.361 dinarjev. Cenejših ni, pa tudi tega dražjega dobijo v povprečju le enkrat na teden...

Franc Horvat, namestnik poslovodje: »Ljudje, ki bi radi kupili ta all oni aparat, nas lahko pokličejo po telefonu 313-515.«

Sicer pa smo se o prodaji bele tehnike v tej zares lepo urejeni poslovalnici pogovarjali s **Francom Horvatom, namestnikom poslovodje.**

PRODALI BI VELIKO VEČ

»Ljudje zelo veliko povpraŠujejo po beli tehniki. Prodali bi veliko več, če bi seveda imeli kaj prodajati,« je žalostno povedal. Zakaj žalostno? Zato, ker so vsi, ki so zaposleni v tem Razstavno prodajnem centru Gorenje plačani po prodaji. Lahko si mislite, da je sedaj njihova stimulacija zelo nizka, saj prodajo precej manj kot bi lahko, če...

»Praktično ničesar nimamo, razen električnih štedilnikov, ki stanejo 19.932 dinarjev. Pogosto imamo tudi zamrzovalne skrinje – in to tristolitrske, ki stanejo 30.759 in štiristolitrske, za katere je treba odšteti 34.212 dinarja. Ljudje veliko povpraŠujejo po kombiniranih štedilnikih, ki stanejo od 20 do 22000 dinarjev, a teh žal nimamo«, je povedal.

Tudi pralne stroje dobijo redko. Stroj z 12 programi stane 29.000 dinarjev s 14 programi velja 33.221, s 15 programi 35.407 in z 20 programi 48.361 dinarjev. Imajo pa velike, dvestodevetdesetlitrske hladilnike, ki stanejo 24.897 dinarjev; nimajo pa hladilnikov z malo zamrzovalno skrinjo, ki stane 28.249 dinarjev, ne 120-litrskega zamrzovalnika skupaj z 200-litrskim hladilnikom, ki stane 44.298 dinarjev.

MAJA LE 30 PRALNIH STROJEV

Od januarja do aprila letos so imeli trgovino še kar založeno. Tako so tisti, ki so imeli dinarje deviznega porekla, lahko kupovali tako zaželeno belo tehniko. Potem so takšen nakup oziroma prodajo z devizami ukinili. Maja je na primer njihova poslovalnica dobila le 15 hladilnikov, 30 pralnih strojev in 70 zamrzovalnih skrinj.

Ob tem pa še tole. V tej trgovini prodajajo tudi vso kmetijsko mehanizacijo, razen kultivatorjev in traktorjev. V prvem nadstropju pa si stranke lahko ogledajo še kopalnice in kuhinje. Te stvari pa potrošniki ne morejo takoj kupiti in odpeljati domov – kot sicer nobenega pohištva – pač pa morajo nekaj mesecev počakati. V trgovini imajo tudi svetovalce, ki kupcem glede na načrt, svetujejo, kako bi najboljše opremili kopalnico ali kuhinjo.

NEVA ŽELEZNIK

OBRT IN INDUSTRIJA

Kooperacij je premalo

Maj mesec je bil ves v znamenju obrti in drobnega gospodarstva. Temu so največ pripomogli »sejmi« drobnega gospodarstva v Kranju, Celju in na Gospodarskem razstavišču. Ali je tolikšno število sejmov s podobno vsebino smotrno ali ne, je vprašanje zase. Vsekakor pa so bolj kot sami »sejmi« bila pomembna srečanja méd industrijo in malim gospodarstvom, ki so bila organizirana ob tej priliki.

Tudi »sejem« drobnega gospodarstva oziroma njegovo »srečanje z industrijo« na Gospodarskem razstavišču so spremljala različna posvetovanja. Na enem izmed njih smo slišali ugotovitev, da je sodelovanje med industrijo in drobnim gospodarstvom ter obrtjo preslabo razvito in da se kljub vsem »deklarativnim opredelitvam« še vedno prepočasi razvija. Žal pa je to bila le trditev, ki je nihče ni podkrepil z ustreznimi kazalci. Tako ni znano, kakšen je pravzaprav ves obseg teh kooperacij, koliko koristi ima družba od njih (gotovo velike!), kakšne so potrebe itd. Upajmo, da bo vsaj na slednje vprašanje dal odgovore pred kratkim ustanovljen Poslovno informativni center, ki deluje v okviru MAGOSA.

Žal je še vse preveč globokoumnih izjav in trditev nekaterih, ki primerjajo razvitost drobnega gospodarstva in obrti na Japonskem, v Italiji, ZDA, pri čemer pa pozabljajo, da se naš družbeni sistem bistveno razlikuje od sistemov v državah, iz katerih jemljejo primerjave.

*Z druge strani pa družba vse premalo vzpodbuja razvoj tistih dejavnosti drobnega gospodarstva in obrti, ki so deficitarne oziroma, ki bi lahko prispevale k zmanjšanju uvoza in povečanju izvoza. **Mnogo teže je v Ljubljani dobiti delavnico za storitveno obrt, kot pa za bistro ali bife, ki (če je verjeti govoricam in objavljenim podatkom) polni žepe le lastniku, ki ne prikaže resničnega dohodka, širša družbena skupnost pa od teh lokalčkov nima kaj dosti koristi.***

Potrebno bi bilo boljše informiranje in izdelava konkretnih kooperacijskih programov, so si enotni predstavniki drobnega gospodarstva, obrtniki in industrija.

Foto: A. DVORŠAK

Vrnimo se k sejmu na Gospodarskem razstavišču!

Za hitrejši razvoj kooperacij bi bilo potrebno izdelati ustrezne programe, ki jih sedaj ni. In ko so na enem od srečanj ugotavljali, kdo naj bi take programe izdelal, se je izoblikovalo mnenje, da bi to moral narediti tisti, ki je za kooperacijo zainteresiran, se pravi industrija. Pri tem pa je bilo poudarjeno, da takšno stihijsko reševanje tega problema ne more dati dobrih rezultatov. Žal lagodnemu obnašanju industrije botrujejo tudi nerazviti tržni odnosi. Istočasno pa bi bilo potrebno tudi izenačiti pogoje gospodarjenja, tako drobnega gospodarstva in zasebne obrti, kot industrije.

Na posvetovanjih je bilo poudarjeno tudi, da kooperantski odnosi še vse preveč slone na kupoprodajnih pogodbah, dolgoročnejše sodelovanje, ki naj bi temeljilo na dohodkovnih odnosih pa bi lahko prešteli na prste ene roke. Vzrok za to pa ni le pri industriji ampak tudi pri posameznih kooperantih, ki imajo »več železa v ognju« in se odločajo za sodelovanje s tistim, ki jim nudi najboljše pogoje.

Zanimivo je bilo slišati tudi razpravljalce, ki so skoraj vsi po vrsti trdili, da je ravno davčna politika cokla razvoja zasebnemu sektorju. Svojih trditev pa niso podprli z dovolj čvrstimi argumenti, zato je prišlo v ospredje mišljenje, da davčni politiki lahko očitamo marsikaj, vendar je v njej še vedno toliko »lukenj«, da lahko vsak obrtnik kar dobro zasluži. Davčna politika nikakor ni tista, ki bi zavirala razvoj obrti, kar kažejo tudi že večkrat objavljeni podatki.

A. DVORŠAK

VELIKA PRIDOBITEV

Za tiste, ki znajo sami narediti

Napravi sam je vse bolj upoštevanja vredno geslo tako zaradi pomanjkanja različnih uslužnostnih poklicev kot tudi zaradi cen, ki jih danes že zahtevajo obrtniki. Zato je otvoritev Astrine specializirane prodajalne oz. oddelka za vse vrste barv, premazov in pripomočkov v jami za Bežigradom 11 velika pridobitev, saj na področju naše občine takšne prodajalne do sedaj ni bilo.

Na 100 kvadratnih metrih prodajnih površin prodajajo vse, kar je moč ta trenutek najti pri naših proizvajalcih. Kot je povedal poslovodja Janez Vovk so v Ljubljani trenutno najbolje založeni. Poleg barv za sliko in soboslikarstvo so na voljo vsi premazi za les in kovine, čistila, čopiči in vse, kar je potrebno pri takšnih delih. Seveda niso pozabili tudi na avtolake.

Dnevno že zdaj postrežejo preko 200 kupcev, ki pa seveda niso samo Bežigrajčani, saj jih je že veliko, ki so slišali tudi na drugih koncih Ljubljane za to specializirano prodajno, ki sicer ni velika vendar okusno in funkcionalno opremljena. Uradna otvoritev je bila 17. aprila in do konca aprila so imeli kar 650 starih milijonov prihodka, kar kaže, da izjava o založenosti ni bila zgolj reklamna izjava.

V jami so zdaj popolnoma ukinili prodajo pohištva in bodo tako pridobljene prostore uporabili za prodajo tehničnih izdelkov iz plastičnih mas, gumija itd. skratka tistih in takšnih izdelkov in polizdelkov, ki jih naš občan vedno rabi, če hoče res kaj »narediti sam«.

B. P.

Devetdeset let Ive Polak

Pred tremi tedni je Iva Polak, mati narodnega heroja, prejela veliko voščil za devetdeseti rojstni dan. Kraj njenega rojstva je Ormož, datum pa 15. maj 1894. Rodila se je in doraščala v tistih časih cesarsko-kraljeve monarhije, ko se je bil boj za priznanje narodnostnih pravic Slovencev, v katerem je njen oče Franc Gonzi dosegel, da je Ormož dobil slovensko šolo. O tem priča spominska plošča, vgrajena na šoli.

Poročila se je in skupaj z možem, s katerim je živela v Zireh in nato v Ljubljani, vzgajala otroke v naprednem duhu in v zavesti o narodnostni pripadnosti. Napredna slovenska družina Polak je vsa sodelovala v Sokolu do tistega leta, ko je jel fašizem posegati v društvo. Tako se tudi leta 1941. ni bilo težko opredeliti. Ivi Polak je bilo samo po sebi umevno, da so se mož in otroci – Bojan, Milena in Maja vključili v delo Osvobodilne fronte, pri čemer jih je bodrila, jim bila v oporo in pomoč. Z zavestjo, da je ubral pravo smer, je na novoletni dan 1942. leta z optimizmom v zmago sprejela vest o odhodu sina Bojana v partizane.

Z dostojanstvenim mirom je sprejemala udarce, ki so sledili: aretacijo moža, ki ga je s prvim transportom okupator odvedel v taborišče Dachau, odkoder se ni več vrnil, aretacijo hčerke Milene, za katero dolgo ni zvedela, da preživlja hude dneve v taborišču Ravensbrück. Ob njej je ostala le hčeka Maja – sekretarka SKOJ, s katero je delila nadaljnje moreče, dolge mesece okupacije.

Besede mátere: »Veliko hudega sem preživela med vojno. Tudi moža sem izgubila. Toda najhujše mi je bilo prihranjeno – ostali so mi otroci!«

Prišla je težko pričakovana svoboda in z njo nove dolžnosti. Z vso zagnanostjo se je pridružila prostovoljcem pri obnovi in za veliko ur prostovoljnega dela pri graditvi Litostroja prejela srebrno udarniško značko, na katero je zelo ponosna. Skrbno jo hrani kot drag spomin na čase, ko je pomagala graditi to našo prvo, veliko slovensko tovarno. Udarniški znački se je pozneje pridružilo še odličje – red zaslug za narod.

Ko se je iz Jarš preselila za Bežigrad, v Parmovo ulico, se je vključila v krajevno organizacijo Zveze borcev in nadaljevala z družbenim delom kot terenska aktivistka, odgovorna za socialno skrbstvena vprašanja.

Kot je z dostojanstvenim mirom in junaško sprejemala med vojno vse udarce, taka je – nekaj tednov pred njenim rojstvnim dnevom – zaradi zloma kolka legla na operacijsko mizo. Z njej lastno močno voljo in optimizmom preživlja zdaj dneve v Zavodu za rehabilitacijo invalidov, kjer disciplinirano sodeluje z zdravniki in fizioterapevti, za katere pravi, da so zelo skrbni in prijazni s pristavkom: »Še bom hodila!«

To ji iskreno želimo tudi mi ob voščilu za njen visoki življenjski jubilej.

EDA KOMAVLI

Razstava in koncert

V sredo, 6. junija, ob 19. uri bo v Bežigrajski galeriji otvoritev razstave slik Sergeja Kapusa iz Ljubljana. Na otvoritvi bo nastopila skupina za eksperimentalno glasbo SAETA.

Razstava bo odprta do 20. junija. Bežigrajska galerija je odprta vsak dan od 10. do 13. ure in od 16. do 19. ure, razen ob sobotah popoldan in ob nedeljah.

M. B.

ZA POMOČ PRIZADETIM

Rdeči križ je tudi letos organiziral humano akcijo zbiranja rabljenih oblačil in obutve. 24. maja so za Bežigradom zbrali okrog sedem ton oblačil in obutve, kar je nekaj manj kot prejšnja leta. Kljub temu akcijo štejejo za uspešno; občani so pač oddali manj blaga, ker jim življenjski standard pada. S kamero smo spremljali zbiralno akcijo v krajevnih skupnostih Stadion, Triglav in Koroški partizani. Predsednica krajevnega odbora RK Stadion Ivica Ojsteršek (na sliki z znakom RK na roki) je privabila k sodelovanju 8 aktivistov in enako število mladih članov RK. V akciji so sodelovale tudi delovne organizacije GP Bežigrad, Avtohiša in Mladinska knjiga.

Krajani so razvrstili oddano blago v uporabno in neuporabno in s tem omogočili, da se je humana akcija hitro in uspešno zaključila. »Zbrali smo eno tono blaga, ki bo dobrodošlo ljudem, ki nimajo denarja, da bi si kupili obutev ali obleko v trgovini, pa tudi za pomoč prizadetim ob morebitnem potresu in drugih nesrečah,« pravi Ivica Ojsteršek.

Foto: IVAN ŠUČUR